

Fakt ja arvamus

AINED: emakeel

KLASSID: 9-12

SEOS AINEKAVADEGA

Tekstianalüüs

TUNNI EESMÄRK

Õpilased eristavad fakti ja arvamust.

SISSEJUHATUS

Mäng "On hästi teada fakt, et ..." (vt tunnikonspekti)
5 min

TUNNI KAVA

Tegevus 1: Uudistestuudio. Jaga õpilased gruppidesse. Iga grupp valib emotsiooni ja kasutab töölehel olevat infot niisuguse uudise kirjutamiseks, mis kutsuks esile valitud emotsiooni.

Tegevus 2: Rühmatöö tulemuste esitlemine. Pärast iga esitlust arutelu – millist emotsiooni püüdis rühm tekitada ja milliseid vahendeid kasutas. Arutletakse, kas see uudis võib tõe vastata.

35 min.

Refleksioon/kokkuvõte: Kümme kiirküsimust (kas netiviktoriin või palli viskamine)
5 min

KAS ÕPILASED JÕUDSID EESMÄRGINI?

Kõik õpilased vastavad kiirküsimustele õigesti.

PÕHIKONTSEPTSIOONID

Fakt, arvamus

VAJALIKUD VAHENDID

Töölehed, kirjutusvahendid

Developed by Knowledge Economy Forum and DW Akademie and funded by the Foreign Office of the Federal Republic of Germany.

Huvi äratamine / evokatsioon (5 minutit):

1. Tund algab mänguga (võib kasutada palli): Esimene õpilane alustab lausega "On hästi teada fakt, et" ja lõpetab selle oma soovi kohaselt. Järgmised õpilased ütlevad, milliseid arvamusi nad selle fakti kohta kuulnud on ("Selle kohta arvatakse, et..."). Mäng jätkub, kuni kellelgi ei tule rohkem arvamusi meelde. Seejärel võetakse ette uus fakt.

2. Lühike vestlus: kuidas me hindame teiste arvamusi, miks ja millal on arvamuste paljusus tähtis? Kas võib juhtuda, et arvamused ei ole faktidega kooskõlas? Miks neid levitatakse? Kuidas teiste inimeste arvamused ühiskonda mõjutavad? Kus inimesed tänapäeval peamiselt oma arvamusi väljendavad?

3. Tehke oletusi, kes on need laused internetis avaldanud, mis on selle võimalik eesmärk ja millist emotsiooni te tajute. Õpetaja loeb laused ette sobiva emotsiooni ja intonatsiooniga.

a. Selle kontserdi heli oli nii pekkis, et ma ei osta enam ühtegi piletit.

b. Minu loeng ei huvitanud absoluutselt mitte kedagi.

c. Kuidas keegi üldse saab nii igavat filmi teha!

d. Tänapäeval ei loe mitte keegi raamatuid, nii et varsti jääme me täitsa lolliks. Kui me raamatuid ei loe...

e. Mismoodi sa sealt nüüd mööda löid, sa ei tea jalgpallist mitte midagi, laske mind platsile, ma näitan, kuidas mängitakse!

Tunnikava (35 min.):

4. Klassi tehakse improviseeritud uudistestudio. Õpilased jagunevad 4-6liikmelistesse gruppidesse, igale grupile antakse tööleht. Grupi liikmed valivad ühe emotsiooni, mida nad püüavad uudisloo vaatajates tekitada. Teistele seda emotsiooni ei öelda. Ülesanne on antud faktide põhjal luua uudislugu koolis toimunud kontserdi kohta nii, et see tekitaks auditooriumis soovitud emotsiooni. Uudislugu esitatakse klassis nagu teatrietüüd.

5. Pärast iga uudisloo vaatamist

a. grupiliikmed märgivad kaardile, millise tunde uudislugu tekitas;

b. uuritakse, millist emotsiooni iga rühm püüdis luua;

c. arutletakse, kuidas see emotsioon tekkis, millised sõnad, fraasid, visuaalsed elemendid olid kasutusel;

d. arutletakse, kas uudislugu oli usaldusväärne ja miks. Oma arvamust tuleb põhjendada.

Refleksioon ja kokkuvõte (5 min.):

6. 10 kiirküsimust (võib kasutada palli) või online-viktoriin:

Mis on fakt? Mis on arvamus? Kas arvamus on alati õige? Kas fakt on alati tõene? Kelle arvamus sa alati kuulad? Kelle arvamus sulle eriti korda ei lähe? Kas sa oled kunagi tahtnud mõjutada teiste inimeste arvamus - miks? Miks teiste arvamused mõjutavad avalikku arvamus? Mis roll on arvamuse avaldamise juures emotsioonidel? Nimeta üks arvamus, millega sa nõus ei ole!

Tööleht

Loe fakte kontserdi kohta!

- kooli 30. aastapäeva kontsert
- esinesid kooli koor, tantsurühm, teatritrupp ja teised kollektiivid
- saali kaunistasid vabatahtlikud 7.klassist, eelarve 70 €
- Kontseti juhatasid õpilasomavalitsuse juht ja tema õde 3.klassist
- Kontserdil oli 100 külalist (õpetajad ja õpilased)
- kontsert kestis 75 minutit

Valige kaardilt emotsioon ja koostage uudislugu nii, et just see emotsioon seoses kontserdiga teisteni jõuaks.

pettumus	agressioon	nauding	viha
üllatus	raev	segadus	mõtlikkus
õnnelik	hirm	usaldus	kurbus
igavus	vastikus	imetus	huvi

Uudislugu peaks sisaldama mõnda või kõiki loetletud elemente:

1. ajakirjaniku sissejuhatus
2. ühe osalise intervjuu
3. episood kontserdilt, mis valitakse soovitud meeleolu loomiseks (pilt või sõnaline kirjeldus)
4. ajakirjaniku kokkuvõte.